

Leo Trotskij

Intervju i *News Chronicle*

24 augusti 1936¹

Fråga: Vad är ert svar på de kategoriska anklagelserna mot er och er son vid Moskva-rättegången?

Svar: Jag har i flera uttalanden gjort en preliminär bedömning av rättsprocessen i Moskva. Det är en av de grövsta, klumpigaste och mest kriminella komplotter som hemliga polisen utsatt världsoinionen för.

Det finns så många inslag i detta mål – förresten ser det ut som om flera nya rättsaffärer håller på att förberedas – att jag är säker på att det kriminella nätet kommer att spricka på flera håll och därigenom förr eller senare få sanningen att tränga igenom.

Tomskijs och Sokolnikovs självmord utgör redan två tragiska dementier på anklagelserna.

Är ni säkra på att Sokolnikov begått självmord?

Jag hoppas att det inte är så, men så har det sagts i Norge.

GPU gav dessa två oppositionella alternativen att baktala sig själva, och därmed begå politiskt självmord, eller att bli avrättade av myndigheterna. Men i stället valde de att svara på polisens oerhörda utpressning med att ta sina liv.²

Jag ser det som möjligt att brev från dem som drivits i döden kommer att nå allmänheten så småningom.

Anser ni att Sovjetunionens regering har andra motiv för att ta upp detta mål just nu?

Ur politisk synvinkel har målet varit riktat mot all opposition över huvud taget, och mot mig personligen i synnerhet. Det är bevis för de enorma politiska spänningarna i landet, missnöjet inom byråkratin och de motsättningar som finns inom byråkratin ända upp på högsta nivå.

Målet kommer oundvikligt att få stora politiska konsekvenser, som kan leda till öppen masskamp och våldsamt efterverkningar.

Tror ni att Sovjetregeringen ansåg det nödvändigt att genomföra utrensningarna innan den nya regimen installerades?

Den kapitalistiska pressen runt om i världen tvivlar på att de konservativa och nationalistiska tendenserna inom sovjetbyråkratin är genuina. Med denna rättegång har den stalinistiska klickken försökt bevisa att man definitivt och utan pardon brutit med bolsjevikpartiets revolutionära traditioner.

Men man får inte glömma att den politbyrå som ledde den ryska revolutionen och även Komintern medan Lenin fortfarande levde hade följande sammansättning: Lenin, Trotskij, Zinovjev, Kamenev, Tomskij, Rykov, Stalin, med Bucharin som suppleant.

Lenin är död. Alla övriga medlemmar av denna politbyrå, förutom Stalin, har nu anklagats för konspiration mot sovjetstaten, för terrorism, och rent av som ligger med hemliga polisen i Tyskland! Var och en som har någon förmåga att tänka politiskt kommer förstås inte att

¹ Publicerades i brittiska tidningen *News Chronicle* 27 augusti 1936. Kort efter intervjun sattes Trotskij i husarrest av de norska myndigheterna.

² Tomskij begick självmord kvällen innan han skulle gripas. Sokolnikov däremot var arresterad men vid liv vid den aktuella tidpunkten. Han åtalades vid 2:a Moskvarättegången 1937, där han dömdes till 10 års fängelse. Året därpå mördades han av en medfånge, förmodligen på uppdrag av NKVD (säkerhetspolisen).

tillmäta sådana anklagelser den minsta trovärdighet, utan kommer i stället att se dem som omisskännliga tecken på den stora politiska förändring som skett i landet.

Det nya konservativa ledande skiktet, sovjetaristokratin personifierad av Stalin, håller nu på att definitivt skära av navelsträngen till Oktoberrevolutionen.

Vad är er uppriktiga uppfattning om den nya konstitution, som håller på att antas i Sovjetunionen?

Den nya konstitutionen innebär att all politisk aktivitet från folkets sida officiellt krossas. All makt koncentreras till byråkratin, som kallar sig partiet.

Folket splittras upp politiskt och får i gengäld rätten att "i hemlighet" och emellanåt svara på frågan, "För eller mot Ledaren?" Vad detta leder till har bevisats tillräckligt i Hitlers Tyskland.

Jag har sett ert uttalande om att er verksamhet nu helt begränsas till att skriva. Skulle man ändå kunna säga att ni fortfarande anser det nödvändigt att proletariatet reser sig internationellt? Och skulle detta då innebära att ni inte längre anser er ha någon roll att fylla för att åstadkomma detta?

Inte ens med en hårsman har jag ändrat min syn på proletariatets historiska uppdrag. Tvärtom! De senaste händelserna i Sovjetunionen å ena sidan, och i Frankrike, Spanien och Belgien å den andra, har bara stärkt mig i min övertygelse att endast en revolution kan rädda mänskligheten från ekonomiskt och kulturellt förfall.

Det är inte allmänt känt att vad som kallas en trotskistisk rörelse har omfattande förgreningar utanför Sovjetunionen?

Ni har helt rätt i att en rörelse baserad på mina idéer går framåt i nästan alla länder.

De idéer jag försvarar är emellertid inte egentligen mina idéer, utan Marx', Engels' och Lenins.

Jag har gjort det till min uppgift att skydda dessa idéer från det fullständiga vanrykte som sovjetbyråkratin gett dem och att analysera händelseutvecklingen med Marx' metoder. De böcker och artiklar jag skrivit i anslutning till detta har publicerats, och publiceras fortfarande, i olika länder och på olika språk.

Det är dock mer än absurt att av detta dra slutsatsen att det är jag som från Norge driver på eller leder revolutionära händelser i Spanien, Grekland eller andra länder.

Kan ni i korthet säga något om hur ni ser på Nationernas förbund?

Nationernas förbund behöver inte längre "vanställas" av marxister. Den har själva gjort allt som behövs i det syftet.

Må de som inte törs se den brutala sanningen i vitögat fortsätta med att trösta sig med den tomma idén att Nationernas förbund har någon framtid. Dessa personer kommer att få betala ett fruktansvärt högt pris för sina illusioner.

Hur ser ni på stormakternas, inklusive Ryssland, inställning till inbördeskriget i Spanien?

Det är en av de allra värsta plumparna i de s k demokratiska regeringarnas protokoll, i första hand då Frankrike, att Mussolini och Hitler fick möjlighet att iscensätta en fascistisk kontra-revolution, ge den militärt stöd och sedan kunna två sina händer i neutralitetens oskuld.

Sovjetregeringens inställning är, som alltid, konservativ, nationalistisk och trångsynt. Den försöker rättfärdiga sig genom att säga: "vi tänker inte provocera fram något krig". Alltså låter

de Europa bli fascistiskt och drar sig sedan tillbaka. Men till sist kommer de ändå att få kriget, om än under långt mindre fördelaktiga förhållanden.

Hur tror ni att kriget i Spanien kommer att sluta?

Trots de franska och sovjetiska regeringarnas förräderi räknar jag fortfarande med att det spanska folket kommer att segra. Och den segern, tror jag, kommer att leda till ett socialistiskt Spanien.

Som fristående iakttagare, tror ni inte att det för en brittisk arbetare är bättre med den fredliga och relativt trygga tillvaron, även under kapitalismen, då han kan se fram mot en stadig förbättring av sin lott genom demokratisk utveckling, än att bli kanonmat åt endera en kommunistisk eller en fascistisk revolution?

Frågan om huruvida stegvisa reformer och förbättringar av folkets lott är bättre än revolution är enligt min uppfattning helt akademisk och har ingen som helst historisk relevans.

Folket tillåts inte välja. Det som hänt och håller på att hända i Europa är ingen tillfällighet, utan en följd av att kapitalismen som ekonomiskt system är helt föråldrad och dessutom av att den härskande klassen inte kommer att gå med på att avskaffas, och därför åstadkommer revolutionära och kontrarevolutionära konvulsioner.

Humanism kommer aldrig att kunna besegra mäktiga samhälleliga intressen.

Översättning: *Björn Erik Rosin*